DN 13-06-80

Berglings skulle bytas mot Raoul Wallenberg

"Klart övertramp som riksdagen borde undersöka"

— Ett klart övertramp som borde undersökas av riksdagens konstitutionsutskott.

Så säger en hög justitiepolitiker till DN om Folkpartiregeringens avvisande till gensvaret i september i fjol att utvisa den då enhetet spionanklagade Stig Bergling mot den sedan 1945 försvunne svenske diplomaten Raoul Wallenberg.

Huvudgrunden i säljren var diverse utrikesminister Hans Blix. I den konstitutionella utrikesdepartementet får utlända på tveksamma polisgrunder dock att det var regeringen som rivit bakom avvisningen. Därmed vill man ha sagt att hela regeringen med Ola Ullsten i spetsen vetat med på pälsen.

Enligt den officiella versionen kom Stig Bergling diverse juriet Ragnar Gottfarb till UD och anmälde att Stig Bergling kunde tänka sig att bli utvisad mot Raoul Wallenberg. Regeringen satte då igång omfattande för att värna Sovjetunionens intressen. Synnerna var inte alls intresserade. Deras bekräftades av Hans Blix på torsdagen. Från UDs sida är man angelägen att framhålla att det inte varit några direkta förhandlingar om utväxlingen.

"Rad villkor"

Hans Blix ville på torsdagen inte uppge hur konstaterna med påståndet om Bergling gått till. Enligt uppgift skulle det här utväxling mellan Sovjet och andra länder har ju förekommit tidigare och vi ville inte utesluta någon möjlighet att få hem Wallenberg, sade Blix i en ekonomiredogörelse.

Blix ville inte kommentera det faktum att Bergling vid det aktuella tillfället skulle ha utlämnats till Sovjet innan han ens var dömd för spionage i Sverige.

— Men om det skulle ha blivit någon utväxling så måste en rad villkor ha varit uppfyllda, sade han.

Dagens Nyheter har talat med flera högt uppsatta jurister som inte vill framträda med namn. De konstaterar att säljren är synnerligen märklig och "erbjuder en hel del allmänjuridiska problem". Den strider mot svensk rättspraxis.

"Otrolig affär"

Man konstaterar att den är "otrolig eftersom vi inte brukar använda människor som handelsvara".

Att utvisla spionen här till stormaktsspelet. "Stormakterna har alltsedan någon svensk nationell ordning genom att bara hvitta verkställigheten av domar över olovade personer".

Men det dubbla ligger i att Sverige varit villigt att utvisla en person som endast varit misstänkt, inte ålagd, för ett brott.

— Det strider mot grundprincipen att ingen kan straffas skyldig innan han fått sin enl. rättslig prövad. Bergling var alltså inte själv vid tillfället för anmärkningen.

Man tycker också att det är egendomligt att regeringen, enligt obekräftade uppgifter, skulle ha varit villig att lägga med hela spionageförhållandet.

— Egendomligt för det ligger ju i sakernas natur att sådana till säkerhetsmyndigheten — utredningsmyndigheten — utredningsmyndigheten — utredning